

5. Teritoriální struktura vývozu jednotlivých krajů České republiky

- **Změny v teritoriální struktuře celkového vývozu České republiky**

V teritoriální struktuře celkového vývozu České republiky měl v roce 2008 (stejně jako v předchozích letech) prevažující zastoupení vývoz do států Evropské unie. Na celkovém vývozu České republiky se vývoz do států EU v roce 2008 podílel 85,2 % proti 85,3 % v roce 2007. Oslabení podílu způsobil mírný meziroční pokles vývozu do států EU (o 0,5 %). Ze států mimo EU se na celkovém vývozu (vyjma Společenství nezávislých států a ostatních států) snížil podíl všech zbývajících teritoriálních oblastí. Vývoz do Společenství nezávislých států meziročně vzrostl o 15,1 % a podíl těchto států se tak zvýšil z 3,7 % v roce 2007 na 4,3 % v roce 2008. Největší meziroční pokles zaznamenal vývoz do ostatních států (o 9,9 %); pozice těchto států na celkovém vývozu zůstala však v roce 2008 na úrovni roku 2007 (0,6 %). Meziročně se snížil i vývoz do ostatních vyspělých tržních ekonomik (o 8,9 %), států ESVO (o 6,9 %), evropských tranzitivních ekonomik (o 6,7 %) a rozvojových ekonomik (o 2,5 %). Zastoupení uvedených teritoriálních uskupení na celkovém vývozu tak meziročně oslabilo – u ostatních vyspělých tržních ekonomik z 3,8 % na 3,5 %, států ESVO z 2,0 % na 1,9 %, evropských tranzitivních ekonomik z 1,1 % na 1,0 % a rozvojových ekonomik z 3,4 % na 3,3 %.

- **Rozdíly v dynamice vývozu jednotlivých krajů do států EU a v zastoupení vývozu do států EU na vývozu jednotlivých krajů**

Pozice hlavních teritoriálních uskupení na celkovém vývozu České republiky byla odrazem teritoriální struktury vývozu jednotlivých krajů. **Vývoz všech krajů České republiky směřoval v roce 2008 (stejně jako v předchozích letech) rozhodující měrou do států EU** (viz tabulka 10 a příloha 7). Celkový vývoz do států EU zaznamenal meziroční pokles o 0,5 % (11,5 mld. Kč). Meziroční snížení vývozu do států EU bylo patrné u devíti krajů, pouze u pěti krajů došlo k meziročnímu zvýšení vývozu do států EU (viz příloha 4), které však bylo mezi jednotlivými kraji značně rozdílné a pohybovalo se od 1,6 % do 5,9 %. Nejvyšší meziroční relativní růst zaznamenal vývoz do států EU u kraje Plzeňského (o 5,9 %) a Moravskoslezského (o 5,0 %), mírný relativní růst vývozu do států EU byl zřejmý u kraje Jihomoravského (1,6 %), Ústeckého (1,7 %) a Olomouckého (1,8 %). U zbývajících devíti krajů se meziroční pokles vývozu do států EU pohyboval od 0,5 % u kraje Jihočeského a Pardubického přes 1,1 % a 2,5 % u kraje Královéhradeckého a Zlínského, dále pak 5,7 % a 6,6 % u kraje Karlovarského a Vysočina až po 7,1 % u kraje Středočeského, 7,9 % u kraje Hlavní město Praha a 9,7 % u kraje Libereckého. Dynamika vývozu jednotlivých krajů do států EU se promítla do změny pozice států EU na celkovém vývozu jednotlivých krajů. Postavení vývozu do států EU na celkovém vývozu jednotlivých krajů bylo nadále rozdílné (viz tabulka 10 a příloha 4) a pohybovalo se od 77,9 % u kraje Královéhradeckého až po 91,0 % u kraje Karlovarského a 93,4 % u kraje Plzeňského.

- **Kraje s vyšší orientací vývozu na teritoriální uskupení mimo státy EU**

Poněkud členitější teritoriální skladbu vývozu mělo v roce 2008 šest krajů – zejména **Královéhradecký**, ale i **Liberecký**, **Jihomoravský**, **Pardubický**, **Hlavní město Praha** a **Olomoucký**. Větší orientace vývozu na státy ESVO byla v roce 2008 oproti ostatním krajům zřejmá u kraje Pardubického, Hlavní město Praha, Královéhradeckého a Olomouckého, nejslabší pak u kraje Libereckého a Vysočina. Do ostatních vyspělých tržních ekonomik směřovala největší část vývozu z kraje Zlínského, Olomouckého, Královéhradeckého a Karlovarského. Silnější zastoupení vývozu do rozvojových ekonomik v porovnání s ostatními kraji bylo patrné zejména u kraje Libereckého, ale i Jihomoravského, Královéhradeckého a Pardubického. Poněkud vyšší podíl vývozu do evropských tranzitivních ekonomik oproti ostatním krajům byl zřejmý u kraje Hlavní město Praha, Královéhradeckého, Středočeského, Moravskoslezského a Vysočina. Vývoz do Společenství nezávislých států byl významněji zastoupen hlavně u kraje Královéhradeckého a Olomouckého, dále pak Středočeského, Hlavní město Praha, Libereckého a Jihomoravského. Vývoz do ostatních států měl silnější podíl u kraje Vysočina, Královéhradeckého, Libereckého a Jihomoravského.

Tabulka 10 Teritoriální struktura¹⁾ vývozu jednotlivých krajů České republiky v roce 2008

NUTS 3 - kraje	VTE	z toho:			RE	ETE	SNS	Ostatní státy
		EU	ESVO	ost.VTE				
podíly v %; vývoz kraje = 100								
Hlavní město Praha	89,6	84,2	2,6	2,8	2,2	1,7	4,9	0,3
Středočeský	90,4	85,0	1,9	3,5	2,8	1,3	5,1	0,3
Jihočeský	94,1	89,3	1,5	3,3	1,9	0,5	3,0	0,5
Plzeňský	96,9	93,4	1,4	2,1	1,5	0,1	1,2	0,3
Karlovarský	96,3	91,0	1,4	3,9	1,2	0,2	2,0	0,3
Ústecký	93,3	88,7	1,4	3,2	3,0	0,7	2,4	0,6
Liberecký	87,3	82,7	0,8	3,8	6,2	0,7	4,8	0,9
Královéhradecký	84,4	77,9	2,4	4,1	5,2	1,4	7,9	1,1
Pardubický	89,5	83,2	2,7	3,6	4,7	0,6	3,2	0,6
Vysočina	90,7	86,1	0,9	3,7	2,6	1,1	4,0	1,6
Jihomoravský	88,2	82,8	1,7	3,7	5,4	0,9	4,7	0,8
Olomoucký	89,8	83,2	2,2	4,4	2,7	0,9	6,3	0,3
Zlínský	90,1	82,9	1,8	5,4	4,4	0,7	4,1	0,6
Moravskoslezský	91,8	87,5	1,2	3,1	2,7	1,2	3,7	0,6

¹⁾ Seznam zkratk teritoriálních uskupení:

VTE	Vyspělé tržní ekonomiky	RE	Rozvojové ekonomiky
EU	Evropská unie	ETE	Evropské tranzitivní ekonomiky
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu	SNS	Společenství nezávislých států
Ostatní VTE	Ostatní vyspělé tržní ekonomiky	Ostatní státy	Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko a Vietnam

• **Silná orientace vývozu České republiky na Německo**

Na celkovém vývozu České republiky a pochopitelně i na vývozu do států EU byl v roce 2008 nejsilněji zastoupen vývoz do Německa, kam bylo směřováno 30,7 % z celkového českého vývozu a 36,1 % z českého vývozu do států EU. Druhý největší podíl na celkovém českém vývozu i na vývozu do států EU vykázalo Slovensko (9,2 % a 10,8 %), dále pak Polsko (6,5 % a 7,6 %), Francie (5,4 % a 6,3 %), Spojené království (4,8 % a 5,6%), Rakousko (4,7 % a 5,6 %), Itálie (4,6 % a 5,5 %), Nizozemsko (3,9 % a 4,6 %), Maďarsko (2,8 % a 3,3 %) a Belgie (2,7 % a 3,1 %).

• **Hlavní partnerské státy vývozu jednotlivých krajů**

Zastoupení vývozu do hlavních partnerských států (z EU, ale i z ostatních teritoriálních oblastí) na celkovém vývozu jednotlivých krajů zachycují údaje v tabulce 11. Tři hlavní partnerské státy ve vývozu jednotlivých krajů v roce 2008 zachycuje příloha 9.

• **Dominující postavení vývozu do Německa na celkovém vývozu všech krajů**

Z celkového vývozu jednotlivých krajů připadla u všech krajů České republiky rozhodující část na vývoz do Německa. Podíly vývozu do Německa na celkovém vývozu jednotlivých krajů byly ale značně rozdílné a pohybovaly se od 18,0 % až po 62,4 %. Nejvyšší zastoupení (přesahující tři pětiny) měl vývoz do Německa u kraje Karlovarského a dále pak u kraje Plzeňského, kde reprezentoval téměř polovinu vývozu tohoto kraje. Třetí nejsilnější pozici (více než dvě pětiny) měl vývoz do Německa u kraje Libereckého. U dalších tří krajů podíl vývozu do Německa na celkovém vývozu těchto krajů činil více jak 37 % (kraj Vysočina, Ústecký a Jihočeský). Podíl následných tří krajů se pohyboval od 30,9 % (kraj Hlavní město Praha) do 33,1 % (kraj Zlínský) a 33,7 % (kraj Královéhradecký). U dalších čtyř krajů postavení vývozu do Německa činilo 23,9 % (kraj Moravskoslezský), 25,1 % (kraj Jihomoravský) a 27,4 % (kraj Středočeský a Olomoucký). Méně než jednu pětinu reprezentoval vývoz do Německa u kraje Pardubického.

• **Další partneři vývozu ze států EU**

Na druhé příčce v celkovém vývozu jednotlivých krajů byly ze států EU Slovensko, a to ve vývozu šesti krajů - Hlavní město Praha, Moravskoslezského, Zlínského, Olomouckého, Jihomoravského a Karlovarského, dále pak **Francie** u dvou krajů - Středočeského a Vysočina, **Polsko** u tří krajů - Ústeckého, Libereckého a Královéhradeckého, **Rakousko** u kraje Jihočeského, **Spojené království** u kraje Plzeňského a **Nizozemsko** u kraje Pardubického. Mezi uvedenými osmi hlavními partnerskými státy vývozu jednotlivých krajů byly ze států EU zastoupeny ještě Maďarsko, Itálie, Belgie, Španělsko, Švédsko a Rumunsko.

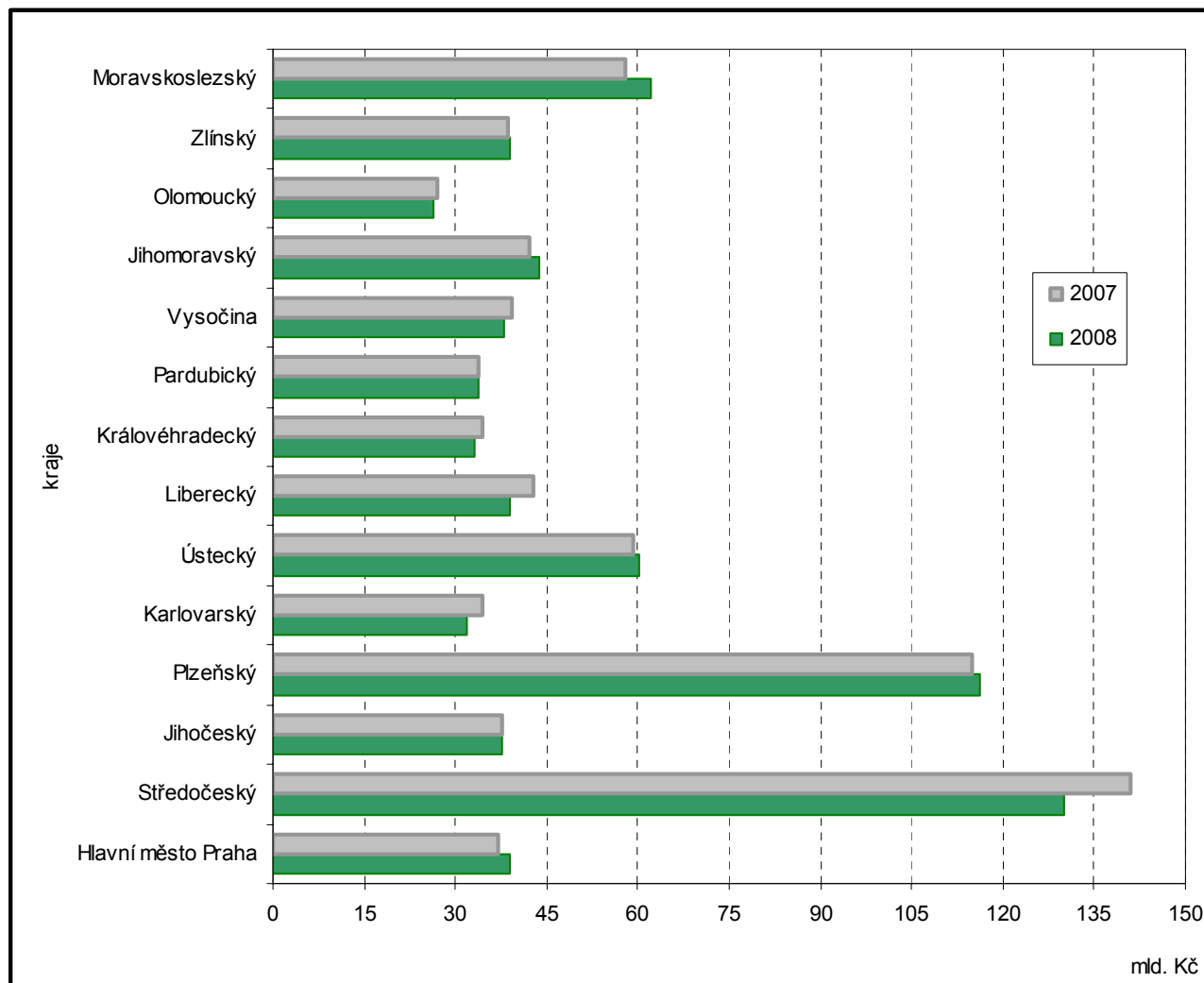
Tabulka 11 Pozice hlavních partnerských států na celkovém vývozu jednotlivých krajů České republiky v roce 2008

NUTS 3 - kraje	Pořadí jednotlivých států ¹⁾ na celkovém vývozu kraje (podíly v %)							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Hlavní město Praha	DE (30,9)	SK (18,2)	PL (6,4)	AT (5,4)	FR (3,8)	IT (3,7)	RU (3,2)	HU (2,9)
Středočeský	DE (27,4)	FR (7,0)	IT (6,3)	GB (6,2)	SK (6,1)	PL (5,8)	AT (3,5)	ES (3,5)
Jihočeský	DE (37,1)	AT (17,5)	FR (8,4)	SK (4,6)	PL (4,4)	IT (4,3)	GB (2,5)	ES (2,1)
Plzeňský	DE (49,8)	GB (6,8)	FR (6,4)	IT (5,4)	SK (3,2)	BE (3,2)	ES (3,1)	SE (2,9)
Karlovarský	DE (62,4)	SK (5,1)	PL (4,2)	IT (2,9)	AT (2,9)	US (2,4)	GB (2,2)	RO (1,9)
Ústecký	DE (37,9)	PL (9,1)	SK (7,6)	GB (5,1)	AT (4,7)	IT (4,2)	FR (4,0)	BE (3,6)
Liberecký	DE (43,3)	PL (6,3)	SK (5,6)	FR (4,0)	HU (3,7)	BE (3,5)	AE (3,5)	AT (3,4)
Královéhradecký	DE (33,7)	PL (6,2)	FR (5,5)	SK (5,2)	RU (5,1)	IT (4,9)	GB (3,6)	BE (3,4)
Pardubický	DE (18,0)	NL (16,5)	FR (9,6)	GB (9,0)	IT (5,5)	ES (4,0)	SE (3,8)	SK (3,8)
Vysočina	DE (38,0)	FR (6,7)	SK (6,7)	AT (6,6)	HU (4,5)	PL (4,2)	IT (3,7)	GB (3,6)
Jihomoravský	DE (25,1)	SK (11,2)	AT (8,5)	PL (5,9)	NL (5,2)	GB (4,6)	IT (4,3)	FR (3,7)
Olomoucký	DE (27,4)	SK (11,8)	PL (7,2)	GB (6,0)	IT (5,2)	FR (5,0)	AT (4,3)	RU (3,4)
Zlínský	DE (33,1)	SK (12,1)	PL (6,4)	IT (5,3)	US (3,7)	GB (3,7)	FR (3,7)	AT (3,6)
Moravskoslezský	DE (23,9)	SK (14,0)	PL (12,3)	AT (5,4)	FR (4,2)	IT (3,9)	HU (3,6)	NL (3,4)

¹⁾ Seznam zkratk států:

AE	Spojené arabské emiráty	ES	Španělsko	IT	Itálie	RU	Rusko
AT	Rakousko	FR	Francie	NL	Nizozemsko	SE	Švédsko
BE	Belgie	GB	Spojené království	PL	Polsko	SK	Slovensko
DE	Německo	HU	Maďarsko	RO	Rumunsko	US	Spojené státy

Graf 6 Vývoz jednotlivých krajů České republiky do Německa v roce 2007 a 2008

• **Partneři vývozu mimo státy EU**

Mezi uvedenými hlavními osmi partnerskými státy vývozu jednotlivých krajů byly kromě států EU zastoupeny ještě **Spojené arabské emiráty** (kraj Liberecký - vývoz skleněného zboží), **Rusko** (kraj Hlavní město Praha - vývoz letadel a souvisejících zařízení, léčiv včetně veterinárních, čerpadel (ne na kapaliny), kompresorů a ventilátorů, Královéhradecký - vývoz automobilů osobních aj. vozidel pro dopravu osob, papíru a lepenky, dílů a příslušenství motorových vozidel a Olomoucký (vývoz strojů a zařízení a dílů pro určitá odvětví průmyslu, papíru a lepenky, budov prefabrikovaných a strojů pro papírny a celulózky), **Spojené státy** (kraj Zlínský - vývoz pneumatik pryžových a duší a Karlovarský - vývoz zboží hrnčířského).

• **Nejvýznamnější partneři vývozu z hlavních teritoriálních oblastí**

V tabulce 12 jsou z uvedených teritoriálních seskupení uvedeny nejvýznamnější dva partnerské státy vývozu jednotlivých krajů. Do těchto států směřovala převážná část vývozu jednotlivých krajů, kterou do těchto hlavních teritoriálních oblastí realizovaly v roce 2008.

Tabulka 12 Hlavní obchodní partneři jednotlivých krajů České republiky z uvedených teritoriálních uskupení v roce 2008

NUTS 3 - kraje	EU	ESVO	Ostatní VTE	RE	ETE	SNS	Ostatní státy
Hlavní město Praha	DE, SK	CH, NO	US, TR	PK, IN	XS, HR	RU, UA	CN, CU
Středočeský	DE, FR	CH, NO	US, JP	IN, MX	HR, XS	RU, UA	CN, CU
Jihočeský	DE, AT	CH, NO	US, TR	IN, MX	HR, XS	RU, UA	CN, CU
Plzeňský	DE, GB	CH, NO	US, AU	IN, PK	HR, BA	RU, UA	CN, CU
Karlovarský	DE, SK	CH, NO	US, TR	PA, MX	HR, BA	RU, UA	CN, VN
Ústecký	DE, PL	NO, CH	US, TR	AE, AO	HR, XS	RU, UA	CN, VN
Liberecký	DE, PL	CH, NO	US, JP	AE, HK	HR, XS	RU, UA	CN, VN
Královéhradecký	DE, PL	CH, NO	US, IL	IN, ML	HR, XS	RU, UA	CN, VN
Pardubický	DE, NL	CH, NO	US, ZA	AE, HK	HR, XS	RU, UA	CN, MN
Vysočina	DE, FR	CH, NO	US, JP	BR, IN	XS, HR	RU, UA	CN, MN
Jihomoravský	DE, SK	CH, NO	US, TR	AE, IN	HR, XS	RU, UA	CN, VN
Olomoucký	DE, SK	CH, NO	US, TR	BR, HK	HR, XS	RU, UA	CN, VN
Zlínský	DE, SK	CH, NO	US, JP	PH, HK	HR, XS	RU, UA	CN, VN
Moravskoslezský	DE, SK	CH, NO	US, TR	KR, IN	HR, BA	RU, UA	CN, VN

¹⁾ Seznam zkratk států:

AT Rakousko	AU Austrálie	IL Izrael	BA Bosna a Hercegovina
DE Německo	JP Japonsko	IN Indie	HR Chorvatsko
FR Francie	TR Turecko	IQ Irák	XS Srbsko
GB Spojené království	US Spojené státy	KR Korea	RU Rusko
PL Polsko	ZA Jihoafrická republika	MA Maroko	UA Ukrajina
SK Slovensko	AE Spojené arabské emiráty	ML Mali	
CH Švýcarsko	AO Angola	MX Mexiko	CN Čína
NO Norsko	BR Brazílie	PA Panama	CU Kuba
	HK Hongkong	PH Filipíny	VN Vietnam
	ID Indonésie	PK Pákistán	MN Mongolsko
		TH Thajsko	